

SARI KATAJALA-PELTOMAA,
JENNI KUULIALA JA
MARIKA RÄSÄNEN

Verta vuotava kuva ja muita outoja ihmeitä

**ELETTY USKO
MYÖHÄISKESKIAJALLA**

Gaudeamus

Copyright © 2022 kirjoittajat & Gaudeamus

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

KANSI: Emmi Kyytsönen

KANNEN KUVA: Josse Lieferinxe, *Pyhiinvaeltajia Pyhän Sebastianin
haudalla*, 1497. Wikimedia Commons / Galleria Nazionale d'Arte
Antica, Rooma.

KARTTA: Hannu Linkola

KL 91.6 • UDK 93/99

ISBN 978-952-345-160-5

PAINOPAIKKA: Tallinna Raamatutrükikoja OÜ, Tallinna 2022

SISÄLLYS

JOHDANTO: PYHIMYS, IHME JA KANONISAATIO 9

- Metsäläinen paavillisissa kuulusteluissa 9
- Eletty usko kontekstissaan 20
- Teoksen rakenne 22

I MIKÄ TÄSSÄ MUKA ON NIIN IHMEELLISTÄ? 27

- Kaksikymmenpäinen mato 29
- Juoppolalleja ja herkkusuita 47
- Kun armo käy oikeudesta 64
- Mustasukkainen aviomies 83
- Sitkeä (epä)usko 96
- Tulviva viinikellari 116

II EIVOI OLLA TOTTA! 131

- Kolme päivää virran viemänä 133
- Tuoksuva, heleäihoinen ruumis 150
- Symboleita sydämessä 170
- Suoristuvat luut 181
- Suuhun kasvanut kieli 187
- Silkkilankaa ihmeen apuna: notaarin irronnut peukalo 198
- Mätä aasi 205

III MERKILLISET YKSITYISKOHDAT 219

- Pyhimys tuomarina 222
- Kenelle kellot soivat? 232
- Verta vuotava kuva 241
- Fransiskaniveljen liikkuva syyli 256
- Kohtuun juuttunut luunpala 269
- Kanankokoinen kives 292

IV EPILOGI 307

Kanonisaatioprosessin jälkeen 307

Reformaatioaika 312

Pyhimykset modernissa maailmassa 317

SUMMARIUM: OUDOT IHMEET JA ELETTY USKO 321

VIITTEET 327

KUVIEN LÄHTEET 344

LÄHTEET JA KIRJALLISUUS 346

HAKEMISTO 372

KARTTA: EUROOPPA MYÖHÄISKESKIAJALLA 382

PYHIMYKSIÄ ESITTELEVÄT TIETOLAATIKOT

Ruotsin Birgitta – visionääri ja uudistaja 28

Tuomas Akvinolainen – dominikaaniveli ja yliopistomies 45

*Jeanne-Marie de Maillé – siveä aatelisvaimo, askeetikko,
mystikko ja hurskas leski* 81

Ludvig IX – Ranskan pyhä kuningas 114

Katariina Vadstenalainen – kuuluisan äidin varjossa 132

Clara Montefalcolainen – kärsivä ja omistautunut abbedissa 169

*Nicholas Tolentinolainen – nöyrä askeetti ja poliittinen
symboli* 196

Yves Tréguier'läinen – köyhien auttaja ja taivaallinen tuomari 220

Charles de Blois – herttua, soturi ja pyhimys 239

Thomas Cantilupe – etäinen piispa ja tehokas ihmeiden tekijä 254

Ludvig Toulouselainen – kuninkaan poika ja nuori piispa 267

